

T.C.

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

Bilgisayar Mühendisliği Gelişmeleri -IV

HAZIRLAYANLAR

AD SOYAD - ÖĞRENCİ NO

Öğrenci 1 Adı soyadı Öğrenci 1 No

> Ece ŞAHİN 02185076028

Öğrenci 2 Adı soyadı Öğrenci 2 No

Emine ÇETİNKAYA 02185076068

MALATYA 2021-2022

T.C.

INÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

PROJESİ YAPILAN

KURUMUN ADI: Inönü Üniversitesi

KURUMUN ÇALIŞMA ALANI : Bilgisayar Bilimi

KURUM ADRESİ: İnönü Üniversitesi 44210

Battalgazi/Malatya

PROJE DANIŞMANI: Dr. Öğr. Üyesi ALİ ARI

PROJE KONUSU: Hastane Otomasyonu

MALATYA 2021-2022

İÇİNDEKİLER

Giriş	4
Proje için İhtiyaç Duyulan Malzemeler	4
Projenin Aşamaları	4
Database bağlantısı (MariaDB) kurulumu	5
Başhekim arayüzü ve ekran dizaynı, veritabanında da güncelleme	6
Poliklinik Ekleme	8
Kodlarda Kullanılan Tasarım Kalıpları	9
Hastane Otomasyon Programı Nedir ve Ne İşe Yarar?	10
Proje Süreci ve Bitirme	11
Kaynakça	12

GİRİŞ

Hastane otomasyonu projesinde Java tabanlı bir geliştirme programı olan eclipse ıde kullanıldı.

Eclipse nedir?

Eclipse, açık kaynak kodlu ve özgür bir tümleşik geliştirme ortamıdır (IDE). Ana odak noktası <u>Java</u> ve Java ile ilişkili teknolojiler olsa da, esnek yapısı sayesinde <u>C</u> ve <u>Python</u> gibi farklı diller için de kullanılmaktadır.

Eclipse Temel Özellikleri Nelerdir?

- Ücretsiz ve Açık Kaynaklı
- Çoklu Dil Desteği
- Satır kaydırma genişliği
- Kod tamamlama
- Genişletilebilir Eklentileri
- Projeler arasında kolay paylaşılabilme
- Sürükle ve bırak özelliği
- Toplum desteği

Bu projede eclipse ide geliştirme ortamında hastane randevu sistemi üzerine çalışılıcak. Sistemde poliklinikler olucak ve başhekim bunları sisteme ekliyicek ve kliniklere doktorlar atayacak ve o doktorlar ise kendilerine boş randevu belirleyecekler bu şekilde hastalar kendilerine randevu alabilecekler. Örneğin hasta doktor girişi, yönetim randevu paneli, hasta ekleme çıkarma randevu oluşturma gibi işlemler gerçekleştirilicek

Proje için İhtiyaç Duyulan Malzemeler

- 1. Bir adet bilgisayar (yazılım geliştirmesi için)
- 2. Eclipse

Proje Yürütecek Öğrencinin Sahip Olması Gerekli Beceriler

Eclipse IDE kullanarak java geliştirme bilgisi

Projenin Aşamaları

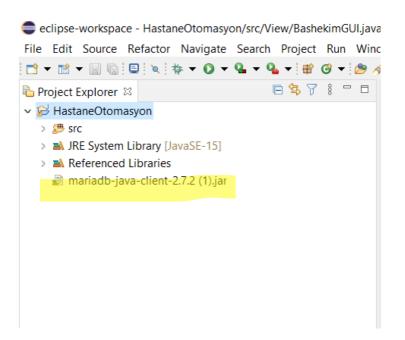
- 1. Database bağlantısı (MariaDB) , İtable kullanımı, login sayfası oluşturmak
- 2. Başhekim arayüzü ve ekran dizaynı, veritabanında da güncelleme
- 3. Poliklinik ekleme tasarım kalıpları ile destekleme
- 4. Uygulamaya üzerinde geliştirme çalışmaları

Database bağlantısı (MariaDB) kurulumu

MariaDB ya da MariaDB Server, dünyanın neredeyse her yerinde kullanılan açık kaynak kodlu veri tabanı sunucusudur. Kaynak kodu MySQL'nin geliştiricileri tarafından yazılan bu sunucu, aralarında dünya devi firmaların da yer aldığı bir grup premium şirket tarafından destekleniyor.

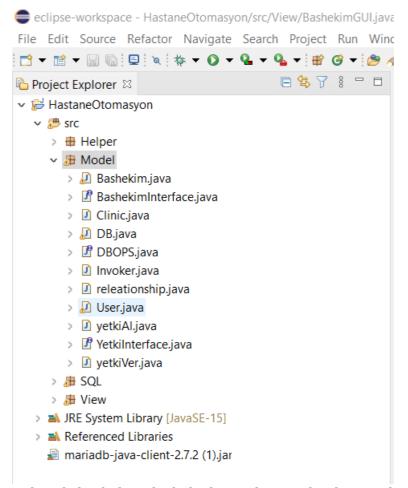
İlişkisel veri tabanı olarak ön planda yer alan MariaDB, günümüzde diğer popüler veri tabanı sunucusu MySQL'in alternatifi olarak görülüyor. Yapısından dolayı MariaDB, pek çok alanda kullanılabilir.

Kurulumu için https://mariadb.com/kb/en/about-mariadb-connector-j/ sitesinden download edilebilir. Proje için kurma işleminde heidisql diye bir programı da birlikte kurmamız gerekmektedir. Heidisql programı sayesinde mariadb adındaki veri tabanına bağlantı sağlayacağız.

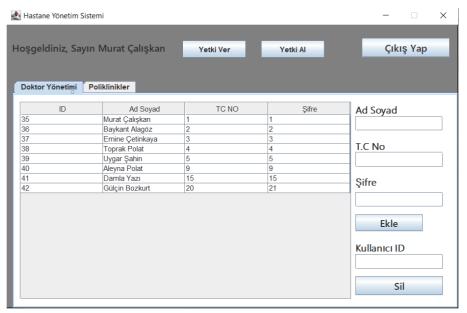

Yukarıda projedeki mariadb bağlantısı görülüyor.

Başhekim arayüzü ve ekran dizaynı, veritabanında da güncelleme

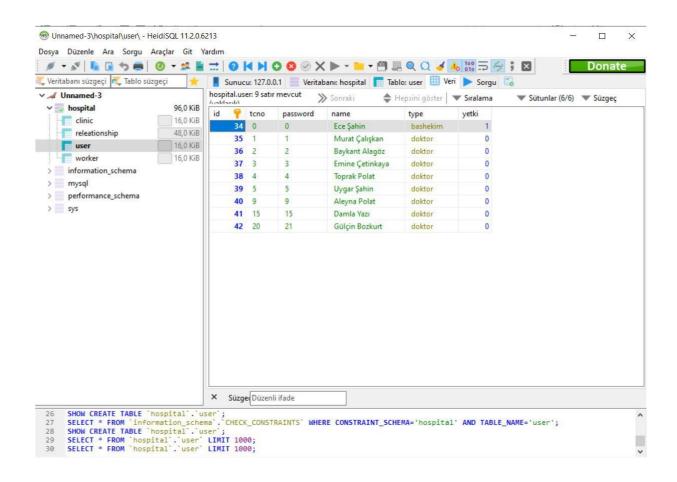

Yukarıda başhekim ile ilgili oluşturduğum classlar görülmektedir.

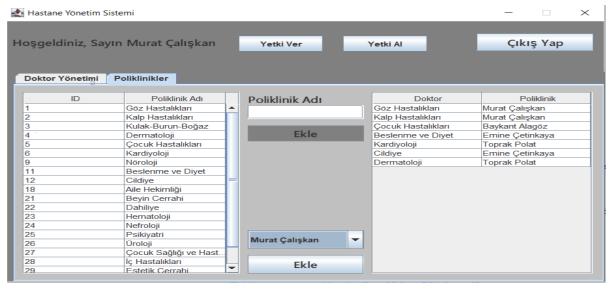
Ekran Dizaynı ise bu şekildedir. Doktor ekleme ve silme butonları kodlar doğrultusunda hatasız bir şekilde çalışmaktadır.

Burada Jtable üzerinden database den çektiğimiz doktorları listeliyicez aynı zamanda o doktorlara güncelleme yapıcaz veya sağ taraftan yenisini ekliyicez

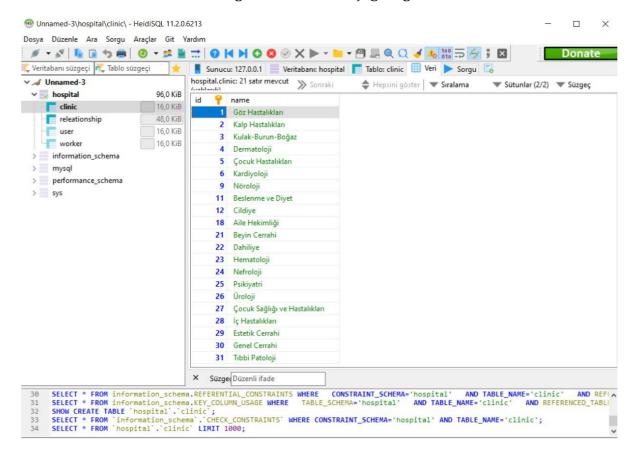
Heidisql veritabanındaki güncelleme de sorunsuz şekilde yukarıda görülmektedir.

Poliklinik Ekleme

Yukarda görüldüğü gibi sistemde poliklinikler mevcuttur başhekim bunları sisteme ekliyicek ve klinilere doktorlar atayacak.

Polikliniklerin veritabanındaki güncellemesi de aşağıda görülmektedir.

Kodlarda Kullanılan Tasarım Kalıpları

Singleton Pattern: Bir sınıf tipinden sadece tek bir nesnenin yaratılmasına izin veren bir yazılım tasarım örüntüsüdür. Bu kavram bazen daha da geliştirilerek sınıfın belirli sayıda nesnesinin yaratılması şeklinde genelleştirilebilir.

```
🗏 🕏 🎖 🖁 🗀 🗖 BashekimGUI...
Project Explorer 🖾

    Bashekim.java 
    □ Clinic.java    BashekimInte...    SQLOperatio...    releationshi...    TuginGUI.java

1 package Model;
  v # src
                                                             % 3@import java.sql.Connection;
     ∨ Æ Model
                                                              10 public class Bashekim extends User implements BashekimInterface{
       > 💹 Bashekim.java
                                                                       public static Bashekim instance;
public DBOPS dbops;
        >    BashekimInterface.java
        >   Clinic.java
                                                             private Bashekim(int id, String tono, String name, String password, String type) 15 super(id, tono, name, password, type); 16 }
       > P DBOPS.iava
       > 🗓 Invoker.java
       > 🗓 releationship.java
                                                                      public Bashekim() {}
public Bashekim(DBOPS dbops) {
       > 🕖 User.java
        > 🗓 yetkiAl.java
                                                                            this.dbops=dbops;
                                                              21
22
23<sup>©</sup>
24
25
26
27
28
29
30<sup>©</sup>
       > P YetkiInterface.iava
         yetkiVer.java
                                                                      public static Bashekim getInstance(int id, String tono, String name, String password, String type) {
     > # SOL
                                                                            if(instance == null) {
    instance=new Bashekim(id, tcno, name, password, type);
     > # View
   > M JRE System Library [JavaSE-15]
   > A Referenced Libraries
    amariadb-java-client-2.7.2 (1).jar
                                                                       public boolean Insert() {
                                                                            return this.dbops.Insert(this);
```

Projedeki singelton tasarım da yukarıda görülmektedir. Modeldeki başhekim nesnesini newlemek yerine getInstance 'ı çağırıp newleyip return ediyor.

Bridge Pattern:

Bridge, Türkçe karşılığı ile köprü büyük sınıfları veya birbiriyle yakın ilişkili sınıfları, birbirinden bağımsız olarak geliştirilebilecek iki ayrı hiyerarşiye bölmenizi sağlayan bir tasarım desenidir.

```
1 package Model;

✓ 

Æ src

                                                                      3 3 import java.sql.PreparedStatement;
     Helper
     ∨ Æ Model
                                                                        8 public class DB extends DBConnection implements DBOPS {
        > 🕖 Bashekim.java
        > / Clinic.java
                                                                                 public boolean Insert(Bashekim bashekim) {
                                                                                   PreparedStatement pst;
String query = "INSERT INTO user" + "(tcno,password,name,type) VALUES" + "(?,?,?,?)";
boolean key = false;
         > 🕖 DB.java
        > P DBOPS.iava
        > 🗓 Invoker.java
                                                                       15
16
17
         > 🗓 releationship.java
                                                                                pst = this.connDb().prepareStatement(query
pst.setString(1, bashekim.getTcno());
pst.setString(2, bashekim.getPassword());
pst.setString(3, bashekim.getName());
pst.setString(4, "doktor");
pst.executeUpdate();
key = true;
} catch (Exception e) {
    e.printStackTrace();
                                                                                            pst = this.connDb().prepareStatement(query);
        > / User.iava
        > 🗓 yetkiAl.java
                                                                       18
19
20
21
        > 🗓 yetkiVer.java
         > D SQLOperations.java
     > # View
                                                                                  e.printStackTrace();
   > M JRE System Library [JavaSE-15]
   > A Referenced Libraries
     amariadb-java-client-2.7.2 (1).jar
                                                                                            return false;
```

Projedeki bridge tasarım kalıbı yukarıdaki gibidir.DBOperations interface den implement edilen DB classımız var .Modeldeki başhekim classına eklenen insert metodu ile DB içindeki insert metodunu çağırarak veritabanına doktor ekleme yapıldı.

Command Pattern:

Komut tasarım kalıbı, kullanıcı isteklerini gerçekleştiren kod yapısının sarmalanarak nesneler halinde saklanmasına dayanır. Öyle ki üzerinde çalışılacak nesnenin tanımının yapılamadığı durumlar olabilir. Bu şartlarda ne tür çözüm yolları ile nesneye müdahale edilmeye çalışılabileceği kestirilemez, ancak gerçekleştirilmek istenen işlemler bir nesne olarak sarmalanır. Nesne halinde tutulan bu sarmal kod yapısı, alıcı nesne için bir çözüm oluşturur. Çözümlerin nesneler halinde saklanmasının getirisi olarak da komut tasarım kalıbı aynı kod yapısının tekrar tekrar kullanılabilmesine olanak sağlar.

```
🖫 kasnekimoni''' 🦷 kasnekim'lasa 🗔 Leleationsni''' 🖭 Fodiuoni'lasa
🛮 вазпекітьогі... 🚜 вазпекіть java 🔃 releationsni... 👸 Logingorijava 1 package Model;
 1 package Model;
                                                        3 public class yetkiVer implements YetkiInterface{
 3 public class vetkiAl implements YetkiInterface{
      public yetkiAl(User user){
                                                             public yetkiVer(User user){
          this.user=user;
                                                        8
                                                                   this.user=user;
                                                        9
                                                       10
10
11⊝
      @Override
                                                             @Override
                                                       11⊝
       public void execute() {
                                                       12
                                                               public void execute() {
13
        this.user.yetkiAl();
                                                       13
                                                                 this.user.yetkiver();
                                                       14
                                                       15
      }
                                                       16 }
18 }
```

Projedeki command tasarım kalıbı yukarıdaki gibidir. Sistemdeki kullanıcılara yetki almak ve yetki vermek için kullanıldı. Yetki alın içindeki execute userdaki yetki alı çağırıyor. Yetki verin içindeki execute user içindeki yetki veri çağırıyor.

```
BashekimGUI... Bashekimjava JoginGUI.java Userjava YetkiInter

package Model;

public class Invoker {

private YetkiInterface yetki_interface;

public void setCommand(YetkiInterface yetki_interface){
 this.yetki_interface=yetki_interface;

public void Execute(){
 yetki_interface.execute();

}

public void Execute(){
 yetki_interface.execute();

}
```

Komutları direk göndermek yerine invoker class üzerinden gönderiyoruz.

Hastane Otomasyon Programı Nedir ve Ne İşe Yarar?

Sağlık merkezinizin iş yükünü hafifletip randevu almadan hasta kabule, hasta takibinden faturalamaya tüm süreçlerinizi kolayca yönetmenizi sağlayan bir sistemdir.

Hastane otomasyon sistemleri merkezin iş yükünü azaltmak ve performansını maksimum seviyeye çıkarmak için, işlemleri ve iş süreçlerini daha güvenli ve verimli hale getirmeyi amaçlar.

Proje Süreci ve Bitirme

Güz döneminde proje kitapçığı ve sunum gibi çalışmalar yapılacaktır. Bahar dönemi sonunda ise projenin tamamlanması hedeflenmektedir.

Kaynakça

- https://tr.wikipedia.org/wiki/Eclipse_(yaz%C4%B1l%C4%B1m)
- https://www.youtube.com/watch?v=7Na3T4WdIko&t=0s
- https://mariadb.com/kb/en/about-mariadb-connector-j/
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Tekil kal%C4%B1p
- https://www.evrenbal.com/bridge-tasarim-deseni-nedir/#:~:text=Bridge%2C%20T%C3%BCrk%C3%A7e%20kar%C5%9F%C4%B1l%C4%B1%C4%B1%C4%B1%20ile%20k%C3%B6pr%C3%BC,b%C3%B6lmenizi%20sa%C4%9Flayan%20bir%20tasar%C4%B1m%20desenidir.
- https://bidb.itu.edu.tr/seyir-defteri/blog/2013/09/08/komut-tasar%C4%B1m-kal%C4%B1b%C4%B1-(command-design-pattern)
- https://blog.mikro.com.tr/hastane-otomasyon-programi-nedir-ne-ise-yarar/